

Kehitysmaayhdistys Pääskyt ry

Toimintakertomus vuodelta 2015

Sisällysluettelo

1. Johdanto

2. Hallinto ja varainhankinta

- 2.1. Jäsenkokoukset
- 2.2. Hallitus
- 2.3. Toimisto
- 2.4. Talous
- 2.5. Oma kouluttautuminen

3. Varsinainen toiminta: kehitysyhteistyö

- 3.1. Peru: Cuna Nazareth
 - 3.1.1. Yleistä hankkeesta
 - 3.1.2. Toimintavuoden tapahtumat
- 3.2. Peru: Trapería-kierrätyskeskushanke
- 3.3. Intia: SEWA
 - 3.3.1. Toimintavuoden tapahtumat
- 3.4. Intia: Prayatna Samiti
 - 3.4.1. Toimintavuoden tapahtumat

4. Tiedotustoiminta Suomessa

5. Kansalaisjärjestöyhteistyö Suomessa

- 5.1. Yhteistyö suomalaisten Emmaus-ryhmien kanssa
- 5.2. Siemenpuusäätiö
- 5.3. Kehitysyhteistyön palvelukeskus (Kepa) ja Etelän vapaaehtoisohjelma (Etvo)

1. Johdanto

Kehityksmaayhdistys Pääskyt ry (myöhemmin Pääskyt) on osa kansainvälistä Emmaus-liikettä, jonka tehtävänä on edistää rauhan ja oikeudenmukaisuuden toteutumista yksilö-, ryhmä-, yhteiskunta- ja kansainvälisellä tasolla. Kehityksmaayhdistys Pääskyt ry on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton kansalaisjärjestö.

Kehityksmaayhdistys Pääskyt ry on Suomen vanhimpia uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumattomia kehityksyhteistyöjärjestöjä. Pääskyt on perustamisestaan eli vuodesta 1964 lähtien tukenut ja tehnyt kehityksyhteistyötä Etelän kansalaisjärjestöjen kanssa sekä tiedottanut aktiivisesti kansainvälisistä solidaarisuuskysymyksistä. Pääskyt on myös pyrkinyt edistämään sosiaalisesti ja ekologisesti kestäväää kehitystä Suomessa.

Yhdistyksen yhteistyö yhden perulaisen ja kahden intialaisen yhteistyökumppanin kanssa jatkui vuonna 2015.

Limassa toimivan Cuna Nazareth -säätiön lastentarhan kanssa jatkettiin yhteistyötä lahjoitusvaroin, päiväkodin kummien tuen sekä kahden suomalaisen Emmaus-ryhmän avustuksella. Cuna Nazareth -säätiön kanssa jatkettiin myös ulkoministeriön hankerahoituksella kierrätyskeskus- eli Trapería-hanketta, yhteistyössä kolmen suomalaisen Emmaus-ryhmän kanssa. Hankkeen toiminnot saatettiin päätökseen toukokuussa 2015, mutta Emmaus-ryhmät ovat jatkaneet kierrätyskeskuksen tukemista hankkeen päätyttyä.

Intialaisen SEWA-järjestön (Self Employed Women's Association) kanssa käynnistettiin itsensä työllistävien naisten toimeentulomahdollisuuksien parantamiseen tähtäävä kolmivuotinen jatkohanke Gujaratin ja Rajasthanin osavaltioissa.

Toimintavuoden taloudellinen tulos oli 8168,51 euroa. Jäsenmaksujen määrä oli 5015 euroa. Jäsenmaksu pysyi samana ollen 20–100 euroa. Jäsenmaksujen lisäksi Pääskyt sai yleisinä tukimaksuina 6023,75 euroa.

Yhdistyksellä on toimintavuoden aikana ollut 114 jäsenmaksunsa maksanutta jäsentä (111 henkilöjäsentä ja 3 yhteisöjäsentä) ja 29 tukijaa. Näiden joukossa oli 17 Cuna Nazareth -päiväkodin kummiä.

2. Hallinto ja varainhankinta

2.1. Jäsenkokoukset

Toimintavuoden aikana pidettiin sääntömääräiset jäsenkokoukset eli kevätkokous (4.6.2015) ja syyskokous (24.11.2015). Kevätkokouksessa hyväksyttiin vuoden 2014 tilinpäätös sekä toimintakertomus. Syyskokouksessa vahvistettiin toimintasuunnitelma ja budjetti sekä valittiin yhdistykselle hallitus vuodelle 2016.

2.2. Hallitus

Vuoden 2014 sääntömääräinen syyskokous valitsi seuraavat jäsenet vuoden 2015 hallitukseen: Maiju Korpela (pj), Tuomas Heino, Katri Metsävuo, Suvi Sillanpää, Heli Janhunen, Anna Pursiainen, Jelena Salmi, Heidi Virtanen sekä varajäseniksi Sanni Sivonen ja Ulla-Maija Tuura.

Uusi hallitus kokoontui ensimmäisen kerran 15.1.2015. Hallitus on toimintavuotena kokoontunut yhteensä yhdeksän kertaa. Lisäksi 1.2. kokoonnuttiin ns. kirkastuskokoukseen toiminnan yleisiä suuntaviivoja pohtimaan. Kokoukset on pidetty Helsingissä Mäkelänkadulla Emmauksen kirpputorilla ja puheenjohtaja Maiju Korpelan luona Inarinkadulla.

2.3. Toimisto

Pääskyillä on edelleen pieni toimisto sekä varastohuone Mäkelänkadulla Vallilassa, Emmaus Helsingin kirpputorin tiloissa. Toiminnanjohtaja teki pääsääntöisesti etättyötä koko vuoden.

Toimintavuoden 2015 aikana palkattuna osapäiväisenä toiminnanjohtajana työskenteli, VTM, HuK Heli Janhunen. Työaika oli 15 tuntia viikossa, mikä on 40 % kokopäivätyöajasta.

Marika Lohi ja Olga Ridal käsittelivät yhdistyksen v. 2015 kirjanpidon ja tekivät tilinpäätöksen korvausta vastaan. Pääskyjen tilintarkastajana toimi KHT Peter Forsell ja toiminnantarkastajana Markku Lemmetty.

2.4. Talous

Toimintavuoden tulos oli 8168,51 euroa.

Uutta ulkoasiainministeriön hanketukea vuodelle 2015 saatiin 34 171 euroa, mutta toimintavuonna käytettiin myös aikaisemmille vuosille myönnettyä hanketukea 16 022,90 euroa.

Hankkeiden kokonaiskustannukset olivat vapaaehtoistyö mukaan lukien yhteensä 51 534,35 euroa, josta SEWA-hankkeen (Intia) osuus 30 964,29 euroa ja Traperia-hankkeen (Peru) osuus 20 570,06 euroa.

Toukokuussa 2015 Pääskyt osallistui Maailma kylässä -festivaaleille, jossa hallituksen jäsenet päivystivät vuorotellen Pääskyjen pisteellä. Perulaisten ja intialaisten käsitöiden myynnistä kertyi yhteensä 658,45 euroa.

Syyskuussa Pääskyt sai 2500 euron muistolahjoituksen, joka ohjattiin kokonaisuudessaan SEWA-hankkeelle.

2.5. Oma kouluttautuminen

Jotkut Pääskyjen hallituksen jäsenet ovat osallistuneet Kepan järjestämiin hankekoulutuksiin oman osaamisemme parantamiseksi.

3. Varsinainen toiminta: kehitysyhteistyö

3.1. Peru: Cuna Nazareth

Cuna Nazareth -säätiön tällä erää ainoa päiväkotijoukko sijaitsee Liman Chorrillosissa. Lapsia päiväkodissa on tällä hetkellä yhteensä noin 130. Tämän alkujaan ruotsalaisten Pääskyt-aktiivien perustaman, sittemmin itsenäisen Emmaus-ryhmän ja paikallisin voimin toimivan säätiön ylläpitämän päiväkodin tarkoituksena on tarjota hoitoa ja virikkeellinen ympäristö kaikkein köyhimpien kotien lapsille. Myös vanhemmille, joista suuri osa on yksinhuoltajia, tarjotaan neuvontaa ja tietotusta mm. terveydenhuollosta ja kasvatuskysymyksistä.

3.1.1. Yleistä hankkeesta

Kansainvälisen Emmauksen jäsenenä Cuna Nazarethin tehtävä on edistää tasa-arvoisemman maailman kehittymistä suojelemalla ja tarjoamalla palveluja lapsille, jotka tulevat äärimmäisen köyhistä kodeista. Lasten vanhemmat osallistetaan mukaan päiväkodin toimintaan ja heitä aktivoidaan lasten ensisijaisina kasvattajina. Päiväkodeissa huolehditaan lasten esikoulutuksesta ja ruokavaliosta, lapsille tarjotaan puheterapiaa, psykologin palveluja ja sosiaalipalveluja. Tämän lisäksi järjestetään työpajoja, joissa lapset voivat harrastaa perinteisiä perulaisia tansseja ja musiikkia. Kerran vuodessa lasten vanhemmat ovat velvollisia osallistumaan päivän ajan Cunan toimintaan esim. auttamalla keittiössä tai tekemällä pihatöitä.

Pääskyt ja Cuna Nazareth ovat olleet mukana Kehitysyhteistyön Palvelukeskuksen (Kepa) organisoimassa, Etelän vapaaehtoisohjelmassa (Etvo). Elokuusta 2014 tammikuuhun 2015 Cunassa ja Traperiassa työskenteli Etvo-vapaaehtoisena Heidi Virtanen. Vuonna 2015 Peruun ei lähetetty uusia vapaaehtoisia.

Kummitoiminta jatkui, mutta kummien määrä väheni jälleen edellisvuodesta. Vuonna 2015 kummeja oli 17. Cuna Nazarethiin lähetettiin yhteensä 7800 euroa yleistä budjettitukea, josta Emmaus Helsinki maksoi 3000 euroa.

3.2. Peru: Trapería-kierrätyskeskushanke

Pääskyt on tukenut Cuna Nazarethin toimintaa perustamisestaan lähtien. Toukokuussa 2010 ulkoasiainministeriöltä haettiin rahoitusta Pääskyjen ja kolmen Emmaus-ryhmän yhteiselle kierrätyskeskushankkeelle, jolla haluttiin varmistaa Cuna Nazarethin omarahoitus pitkällä tähtäimellä. Pääskyt hallinnoi hanketta, ja sen omarahoitusosuudesta vastasivat Emmaus Helsinki, Emmaus Westervik ja Emmaus Åland. Hanketta seurasi Suomessa Cuna-ohjausryhmä, jossa on edustajat kaikista neljästä ryhmästä.

Viimeisen hankevuoden aikana jatkettiin vuonna 2014 aloitettua askartelutyöpajaa sekä panostettiin kierrätyskeskuksen näkyvyyden lisäämiseen. Askartelutyöpajassa oli enimmillään kymmenen osallistujaa, joista valtaosa lapsia. Työpajassa opeteltiin erilaisia tekniikoita, joiden avulla hyödyntää kierrätysmateriaaleja. Maaliskuussa työpajan oppilaat osallistuivat Chorrilloksessa sijaitsevassa lukiossa pidettyyn askartelunäyttelyyn. Kierrätyskeskukselle haettiin lisää näkyvyyttä jatkamalla mainontaa

paikallislehdessä sekä jakamalla lentolehtisiä kahdeksalla asuinalueella. Viimeisten hankekuukausien aikana kierrätyskeskuksella työskenteli vakituisen henkilöstön lisäksi epäsäännöllisesti neljä hankkeen aikana järjestettyihin työpajoihin osallistunutta nuorta.

Varsinainen kierrätyskeskustoiminta on jo hyvin vakiintunutta ja vuonna 2015 kierrätyskeskuksen tuotot olivat yhteensä 127 884 solea (n. 34 500 euroa) eli 17 % enemmän kuin vuonna 2014. Kierrätyskeskuksen infrastruktuuria on parannettu ja Emmauksen solidaarisuusrahaston tuella on rakennettu uusi myymälätila. Kierrätyskeskuksen suurin haaste on kuitenkin edelleen uusien työntekijöiden rekrytoiminen ja myynnin lisääminen tasolle, jolla kierrätyskeskus voisi paitsi toimia omavaraisesti, myös tuottaa tuloja Cunan päiväkodille.

Pääskyjen toiminnanjohtaja Heli Janhunen sekä Emmaus Ahvenanmaan edustajat Robert Jansson ja Charlotte Sundin tekivät hankkeeseen seuranta- ja arviointimatkan 10.–24.2.2015.

Vuonna 2015 hankkeeseen käytettiin ulkoasiainministeriön rahaa 16 022,90 euroa, omavastuuosuutta 3047,16 euroa ja vapaaehtoistyötä 1500 euron edestä.

Hankkeen päättyttyä suomalaiset Emmaus-ryhmät ovat jatkaneet traperian tukemista Pääskyjen kautta yhteensä 15 000 eurolla. Cuna on raportoinut tuen käytöstä kuukausittain ja Pääskyjen toiminnanjohtaja on kääntänyt ja toimittanut raportit ohjausryhmän arvioitavaksi.

3.3. Intia: Self Employed Women's Association (SEWA)

Asianajaja Ela Bhatt perusti itsensä työllistävien naisten ammattiliiton SEWAn (Self Employed Women's Association) huhtikuussa 1972 Gujaratin osavaltion pääkaupungissa Ahmedabadissa. SEWA on paitsi ammattiliitto myös nais- ja osuuskuntaliike. Myöhemmin SEWA on laajentanut toimintaansa esimerkiksi naisten ammattiopintoihin, sairaanhoitoon, lastenhoitoon ja ekoturismiin. SEWA toimii nykyisin yhdeksässä osavaltiossa ja sen jäsenmäärä on kasvanut yli 1,9 miljoonaan.

Helmikuussa 2015 alkaneessa kolmivuotisessa jatkohankkeessa parannetaan naisten toimeentuloa Vadodaran alueella Gujaratissa sekä tuetaan edellisen hankkeen aikana perustettuja päiväkoteja Dungarpurin alueella Rajasthanissa. Hanke pyrkii voimaannuttamaan erityisesti nuoremman sukupolven kastittomia ja adivasi- eli alkuperäiskansoihin kuuluvia naisia sekä parantamaan heidän toimeentuloaan perinteisten elinkeinojen (pienviljely ja karjanhoito) saralla. Lisäksi naisille tarjotaan erilaisia johtajuuskoulutuksia sekä vaihtoehtoihin toimeentulomuotoihin, kuten ompeluun ja maataloustuotteiden prosessointiin, liittyviä koulutuksia.

3.3.1. Toimintavuoden tapahtumat

Hanke alkoi nuorille naisille suunnatuilla workshoppeilla, joissa kartoitettiin nuoremman sukupolven odotuksia ja toimeentuloon liittyviä toiveita sekä kerrottiin SEWAn tarjoamista koulutuksista. Lisäksi vuoden aikana järjestettiin erilaisia toimeentuloon liittyviä koulutuksia (ompelekoulutusta ja karjanhoitoon, maanviljelyyn ja maataloustuotteiden prosessointiin liittyvää koulutusta) sekä johtajuuskoulutusta. Ratanpurin kylään perustettiin välinevuokraamo, josta pienviljelijänaiset voivat korvausta vastaan lainata maataloutta helpottavia työvälineitä ja vähentää näin työtaakkaansa.

Toimintavuoden aikana jatkettiin myös Dungarpuriin perustettujen päiväkotien tukemista, jotta äideillä olisi paremmat mahdollisuudet parantaa perheen toimeentuloa ja lapsilla paremmat valmiudet aloittaa koulunkäynti.

Pääskyjen toiminnanjohtaja Heli Janhunen ja hallituksen jäsen Anna Pursiainen tekivät hankkeeseen seurantamatkan 7.-19.12.2015.

Houkutellakseen Pääskyjen toimintaan uusia vapaaehtoisia Pääskyt kutsui koolle uuden SEWA-hankeryhmän, joka kokoontui vuoden aikana kolme kertaa.

Vuonna 2015 hankkeeseen käytettiin ulkoasiainministeriön hanketukea 26 319,65 euroa ja Pääskyjen rahallista omavastuuosuutta 2327,64 euroa sekä vapaaehtoistyötä 2317 euron arvosta.

3.4. Intia: Prayatna Samiti

Prayatna Samiti on vuonna 1989 perustettu järjestö, joka toimii Udaipurin alueella Rajasthanissa. Suuri osa alueen väestöstä kuuluu alkuperäiskansoihin, adivaseihin. Prayatna Samiti tekee työtä paikallisten yhteisöjen elinkeinojen ja oikeuksien edistämiseksi.

Prayatna Samiti toteutti huhtikuusta 2014 syyskuuhun 2015 kestäneen Siemenpuu-säätiön rahoittaman hankkeen, jota Pääskyt tuki ja seurasi kummijärjestönä. Hanke toimi kymmenessä kylässä, ja sen tavoite oli parantaa paikallisten yhteisöjen perinteisiä elinkeinoja ja terveydenhoitoa sekä edistää luonnonvarojen kestäväää käyttöä. Pääskyissä hankkeen seurannasta ja yhteydenpidosta Prayatnaan ja Siemenpuuhun vastasi vuonna 2015 Suvu Sillanpää.

3.4.1. Toimintavuoden tapahtumat

Toimintavuonna jatkettiin ja saatettiin päätökseen vuonna 2014 aloitetut hanketoiminnot. Hankkeessa kartoitettiin kyselytutkimusten ja kyläkokousten avulla perinteistä ja paikallista maanviljelyyn, karjanhoitoon, luonnonvaroihin sekä terveysvaikutteisiin kasveihin liittyvää tietoa ja alettiin rakentaa ja ylläpitää perinnetietoon liittyvää tietokantaa (*Community Knowledge Register*). Kyläläisiä rohkaistiin kasvattamaan lääke- ja muita ravinteikkaita kasveja jakamalla kyläläisille perinteisten viljalajikkeiden, kuten hirssin, sekä vihannesten ja lääkekasvien siemeniä sekä perustamalla siemenpankki. Kylissä on järjestetty myös kestäväää maanviljelyyn ja ympäristöön liittyvää tiedotusta mm. lapsille ja nuorille.

Kyläläiset ovat osallistuneet hankkeeseen aktiivisesti. Se on tarjonnut heille tilaisuuksia jakaa kokemuksiaan maanviljelijöinä ja tulla siten tietoisemmiksi elinympäristöään ja elinkeinojaan koskevista muutoksista. Heidän tietonsa ja kokemuksensa ovat olleet hankkeen keskiössä, mikä on kasvattanut yhteisöjen itseluottamusta ja hyödyllisten perinteisten käytäntöjen arvostusta.

Hanke päättyi syyskuussa 2015, minkä jälkeen Prayatna Samiti on jättänyt Siemenpuusäätiölle kolmivuotisen jatkohankehakemuksen.

4. Tiedotustoiminta Suomessa

Vuoden aikana lähetettiin yksi jäsenkirje sekä kaksi jäsenlehteä. Cunan kummeille lähetettiin vuoden 2015 aikana kaksi kummikirjettä.

Maiju Korpela, Heli Janhunen, Suvi Sillanpää, Jelena Salmi, Michaela Nummenpää ja Gun Wasenius-Hietanen vastasivat jäsenlehden artikkelien kirjoittamisesta. Lehtien taitosta vastasi Katri Metsävuori. Kääntäjinä toimivat Gun-Britt Tirri, Tytti Kaasinen, Gun Wasenius-Hietanen, Maria Brommels ja Emanuela Daniel.

Kummikirjeet kirjoitti Pääskyjen etvo-vapaaehtoinen Heidi Virtanen. Kummikirjeiden ruotsiksi kääntämisestä vastasivat Gun Wasenius-Hietanen ja Maria Brommels.

Toukokuussa 2015 Pääskyt osallistui tuttuun tapaan Maailma kylässä -festivaaleille, jossa hallituksen jäsenet päivystivät vuorotellen Pääskyjen pisteellä. Tuotemyynnistä kertyi rahaa 658,45 €.

Pääskyt tiedottivat toiminnastaan myös facebook- ja nettisivuillaan.

Fredspostenissa (3/2015) julkaistiin Pääskyjen SEWA-hanketta esittelevä lehtijuttu.

5. Kansalaisjärjestöyhteistyö Suomessa

Toimintavuonna Pääskyt on jatkanut yhteistyötä erityisesti suomalaisten Emmaus-ryhmien kanssa. Kepan jäsenjärjestönä Pääskyt myös osallistui Kepan organisoimaan Etelän vapaaehtoisohjelma Etvoon.

Pääskyjen säännöllisten lahjoittajien joukossa on prosenttiliikkeen kannattajia, jotka ohjaavat osan tuloistaan Pääskyjen kehitysyhteistyöhön.

5.1. Yhteistyö suomalaisten Emmaus-ryhmien kanssa

Pääskyt on Emmaus Suomen ja Emmaus Euroopan jäsenjärjestö. Pääskyjen edustajana Emmaus Suomen hallituksessa toimi Maiju Korpela. Heli Janhunen edusti Pääskyjä Emmaus Suomen kesäkokouksessa Ahvenanmaalla 14.–16.8.2015.

Pääskyillä ja kolmella Emmaus-ryhmällä oli Trapería-hanke Cuna Nazareth -säätiön kanssa Perussa kesään 2015 saakka, minkä jälkeen Emmaus-ryhmät ovat kanavoineet Pääskyjen kautta suoraa rahallista tukea kierrätyskeskukselle 15 000 euron arvosta. Cuna-ohjausryhmä kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa ja muutoin yhteyttä pidettiin aktiivisesti sähköpostitse aina hankeraporttien yhteydessä ja muutoin tarvittaessa. Traperia-hankkeen päätyttyä Cuna on raportoinut Emmaus-ryhmien tuen käytöstä kuukausittain ja Pääskyjen toiminnanjohtaja on kääntänyt ja toimittanut raportit ohjausryhmän arvioitavaksi.

Pääskyjen toimisto on Mäkelänkadulla Emmauksen tiloissa ja käsitöitä myydään Emmauksen kirpputorilla Mäkelänkadulla.

5.2. Siemenpuusäätiö

Pääskyt on yksi ympäristöalan kehitysyhteistyöhankkeita rahoittavan Siemenpuusäätiön perustajajärjestöistä ja sillä on edustaja säätiön valtuuskunnassa. Pääskyjen edustajana kahdesti vuodessa kokoontuvassa valtuuskunnassa toimi Tuomas Heino ja hänen varajäsenenään Maiju Korpela.

Vuoden 2015 aikana Pääskyt teki yhteistyötä Siemenpuusäätiön kanssa yhteisen Prayatna Samiti -hankkeen myötä. Vaikka pääasiallinen hankehallinto- ja seurantavastuu hankkeesta oli Siemenpuulla, Pääskyt Suvi Sillanpään johdolla osallistui aktiivisesti hankkeen seurantaan ja yhteydenpitoon.

5.3. Kehitysyhteistyön palvelukeskus (Kepa) ja Etelän vapaaehtoisohjelma (Etvo)

Pääskyt on ollut Kepan jäsenjärjestönä mukana Kepan organisoimassa Etelän vapaaehtoisohjelma Etvossa, jonka kautta Pääskyt on lähettänyt vapaaehtoistyöntekijöitä kumppanijärjestöihinsä Peruun ja Intiaan. Heidi Virtanen ja Maiju Korpela osallistui Pääskyjen edustajana kaksi kertaa vuodessa kokoontuvaan ohjelman kehittämiseen tähtäävään etvo-foorumiin. Pääskyjen edustajat ovat myös olleet mukana etvo-vapaaehtoisten valintaprosessissa kommentoimalla hakemuksia esikarsintavaiheessa sekä haastattelemalla ja arvioimalla hakijoita vapaaehtoisten valintatilaisuudessa.

Elokuusta 2014 tammikuuhun 2015 Pääskyjen etvona Cunaan toimi Heidi Virtanen. Kevään 2014 etvo-haussa Cunaan ei saatu lainkaan hakemuksia, joten vuonna 2015 Cunaan ei lähetetty uutta etvo-vapaaehtoista. Vuoden 2015 haussa Cunaan valittiin Tiina-Kaisa Monto, joka on ammatiltaan pianonsoiton opettaja. Hän tulee olemaan tällä erää viimeinen etvo-ohjelman kautta Cunaan lähetetty vapaaehtoinen, sillä Etvo-ohjelma päättyi marraskuussa 2015. Syynä ohjelman lakkauttamiseen olivat ulkoministeriön kehitysyhteistyömäärärahojen leikkaukset, joiden myötä Kepa on joutunut supistamaan toimintojaan.